

НАУКОВА СПІЛЬНОТА

www.spilnota.net.ua

СІМДЕСЯТ ДЕВ'ЯТІ ЕКОНОМІКО- ПРАВОВІ ДИСКУСІЇ

Серія: Соціальні та гуманітарні науки

ISSN 2522-963X

Google Scholar

**Матеріали міжнародної науково-
практичної інтернет-конференції**

**AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZENIA I ADMINISTRACJI
w OPOLE**

26-27 жовтня 2023 р.

**Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2023**

УДК 001 (063)

Сімдесят дев'яті економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Львів, Україна, м. Ополе, Польща, 26-27 жовтня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Львів : ФО-П Шпак В.Б. 121 с. ISSN 2522-963X.

В збірнику опубліковані доповіді авторів з соціальних та гуманітарних наук, які оприлюднені на сайті www.spilnota.net.ua.

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юріївна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошицько Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:
79016, м. Львів, а/с 1621
E-mail: spilnota.net.ua@ukr.net

Тексти опубліковано у авторській редакції. Відповідальність за достовірність наданої інформації несуть автори, їхні наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищено. У разі будь-якого використання опублікованих матеріалів посилання на джерело є обов'язковим.

ISSN 2522-963X

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

робіт у дорожньому господарстві із їх переліком, наведеним у ДСТУ 8747:2017 «Автомобільні дороги. Види та переліки робіт з ремонтів та експлуатаційного утримання».

Список літератури:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відом. Верхов. Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356 (із змінами).
2. Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 р. № 687-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.
3. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 07.02.2011 р. № № 3038-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.
4. Про концесію: Закон України № 155-IX від 03.10.2019 р. із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20>
5. Державні будівельні норми України В.2.3-4:2015. Автомобільні дороги України. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво. Київ, Державне підприємство «Укрархбудінформ». 2015. 104 с.
6. ДСТУ 8747:2017 Автомобільні дороги. Види та переліки робіт з ремонтів та експлуатаційного утримання https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/dstu_8747_2017.pdf
7. ГБН Г.1-218-182:2011 Ремонт автомобільних доріг загального користування. Види ремонтів та перелік робіт file:///C:/Users/user/Downloads/GBN_G12181822011.pdf

*Шебаніц Діана Миколаївна,
кандидат історичних наук, доцент
кафедри права Маріупольського
державного університету
ORCID: 0000-0002-8897-9721*

*Шебаніц Віталій Федорович,
здобувач 2 курсу спеціальності
«Право» Маріупольського
державного університету*

ПРАВОВИЙ СТАТУС ТЕЛЕГРАМ КАНАЛІВ ЯК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4545/>

Безперечно роль будь-яких джерел інформації у суспільстві значно зростає в період загострення політичної ситуації та соціально-економічних криз, коли саме різноманітні засоби масової інформації

здійснюють безпосередній та легітимний вплив на вибір та свідомість громадян.

При цьому, варто зауважити, що сучасні медіа (зокрема мова йде про інтернет ресурси, блогерів, телеграм канали тощо) в силу недосконалості юридичної конструкції, конституційної правосуб'єктності та деліктоздатності залишаються вразливими суб'єктами відповідних правовідносин. У такому випадку мова йде про певну недосконалість чинного національного законодавства у сфері регулювання сучасних джерел інформації. Саме тому доцільно вказати на те, що будь-яка правотворча та правозастосовна діяльність вимагає свого належного та комплексного теоретико-методологічного обґрунтування [1, с. 112].

Зазначена проблематика є досить новою для національної юридичної наукової спільноти, проте дослідженням питання правового статусу джерел інформації займалися такі вітчизняні науковці як Афанасьєва К.О., Баранов О. А., Каплій О. В., Новицький А. М., Шевченко Т. С. та інші.

Інтернет наразі є найбільшою всесвітньою інформаційною системою загального доступу. Провідним принципом та правилом його існування і наразі залишається теза щодо вільного вираження думок та свободи творчості. Разом із цим, в умовах сьогодення постає необхідність у правовому врегулюванні правовідносин у цій сфері, адже свобода творчості часто межує з відсутністю будь-якої з відповідальностей [2, с. 28].

Фундаментом, на якій необхідно спиратися при розгляді питання щодо визначення правового статусу телеграм каналів, має бути Конституція України, а саме стаття 34, яка вказує на те, що Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір [3]. Зазначена норма дає підстави стверджувати, що діяльність будь-якого медіа ресурсу, в тому числі телеграм каналів, які безпосередньо поширяють інформацію для великої аудиторії, піднесена до найвищого законодавчого рівня. Відтак, саме реалізація гарантованих конституцією прав на інформацію через функціонування засобів масової інформації надає правові підстави для визнання їх важливими суб'єктами конституційного права України, звідки і походить нагальна необхідність у сучасному та вичерпаному законодавчому врегулюванні питань правового статусу телеграм каналів як найпопулярніших джерел інформації сьогодення.

Національний законодавець у 2022 році ухвалив Закон «Про медіа». Згаданий нормативно-правовий акт є не тільки об'єктивною необхідністю, викликаною сучасними проблемами урегулювання питань у сфері медіа, а ще й виконанням зобов'язання перед Європейським Союзом.

Ретроспективний огляд стадій прийняття Закону «Про медіа» дозволяє вказати на те, що його розробка та прийняття тривали понад десяти років, а зобов'язання в ухваленні такого нормативно-правового акту було анонсовано в Угоді про Асоціацію України з Європейським Союзом. Саме тому, такий закон є обов'язковим в умовах євроінтеграційних процесів в нашій країні [4].

Незважаючи на великий поступ та врегулювання багатьох проблемних питань у сфері ЗМІ та медіа, зазначений закон, на жаль, не висвітлює нагальних питань врегулювання правового статусу онлайн-медіа, соціальних мереж, вебсторінок, месенджерів, зокрема і предмету дослідження – телеграм каналів.

Безперечно, сьогодні не є складнощами створення особистого блогу, зокрема у вигляді телеграм каналів для освітлення подій з власного життя людини та/або суспільства. При цьому рівень відповідальності за розповсюджувану інформацію залишається неврегульованим чинним національним законодавством. Цікавим видається досвід Сполучених штатів Америки. Так, зокрема, Верховний суд штату Нью-Йорк виніс рішення, відповідно до якого будь-які Інтернет-сайти, незалежно від їхнього змісту та професійного рівня слід вважати за засоби масової інформації, а будь-якого автора, який публікує свої матеріали у мережі Інтернет слід вважати журналістом, незалежно від наявності у такого відповідного посвідчення або приналежності до редакції [5]. Таку аналогію, на нашу думку, можна застосовувати і до телеграм каналів як джерел інформації у сучасному інтернет просторі.

Говорячи про питання правового статусу телеграм каналів, варто пригадати, що останні зазвичай мають автора (або колектив авторів), яких подеколи можна ототожнити з блогерами. Натомість, у національному законодавстві теж відсутнє врегулювання діяльності блогерів, що унеможливлює застосувати аналогію права та розтлумачити правовий статус телеграм каналів.

Отож, підсумовуючи вищевикладене, варто констатувати, що наразі національним законодавством не закріплено правового статусу телеграм каналів як джерел інформації. Це вказує на те, що законодавець не встигає за розвитком суспільних відносин у Інтернет-середовищі. Зазначене питання потребує додаткових доктринальних досліджень та практичних доопрацювань з дотриманням норм Конституції України та Закону «Про інформацію» у частині вільного одержання, використання, поширення та зберігання інформації, необхідної для реалізації прав, свобод та законних інтересів людини та громадяніна.

Література:

1. Людвік І. В. Конституційно-правовий статус ЗМІ: поняття, структура та юридичні ознаки. Інтернет ресурс. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=bmju_2011_1_18.
2. Мацкевич О. Правовий статус інтернет-ЗМІ. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. №1. 2011. С. 28-36.
3. Конституція України: Закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
4. Про медіа: Закон України №2849-IX від 13.12.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>.
5. Афанас'єва К. Інтернет-видання: обсяг прав та ступінь відповідальності. *Наукові записки Інституту журналістики*. Т. 27. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=253>.

*Шигаль Денис Анатолійович,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри історії
держави і права України
і зарубіжних країн Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
ORCID: 0000-0001-5087-4951*

ЗАГАЛЬНА МЕТОДИКА ІСТОРИКО-ПРАВОВОГО ПОРІВНЯННЯ ДЕРЖАВ

Інтернет-адреса публікації на сайті:
<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4558/>

Держави є одними із найчастіше порівнюваних об'єктів у історико-правовій науці. Пояснюються це передусім яскраво вираженою актуальністю таких порівняльних досліджень, а також інформаційною насиченістю висновків, які можна отримати з компаративних робіт подібного виду.

Самі по собі держави є об'єктами макрорівневих історико-правових досліджень, що обумовлюється передусім складністю їх структури, багатокомпонентним складом самого поняття, необхідністю враховувати під час проведення наукової роботи численні історичні аспекти їх функціонування в часі і просторі. Компаративне дослідження, в якому